

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK A SYMBOLOV	6
ÚVOD	7
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ A METODOLÓGIA VÝSKUMU	10
2 ŠTYLISTICKÉ ASPEKTY PREKLADU	14
2.1 Štylistika prekladu	15
3 PREKLAD V ŠTRUKTÚRE VÝRAZOVEJ KONCEPCIE ŠTÝLU	17
3.1 Kategórie umeleckého štýlu a proces prekladu	18
3.1.1 Ikonickosť a zážitkovosť výrazu	20
3.1.1.1 Aktuálnosť výrazu	25
3.1.1.2 Markantnosť a kolorit výrazu	28
3.1.1.3 Kontrast a komickosť výrazu	41
3.1.2 Expresívnosť výrazu	45
3.2 Komunikačné registre a výrazové paradigmy v službách prekladu	51
3.2.1 Intertextovosť a metanarácia	54
3.2.2 Tematické výrazové registre	55
3.2.3 Expresívne výrazové paradigmy	60
3.2.3.1 Expresívnosť inojazyčnej a inokultúrnej proveniencie	61
3.2.4 Postmoderný prístup prekladateľky – kto je autor a kto translátor?	61
4 LEXIKÁLNE TRANSLAČNÉ ÚKONY	63
4.1 Translačné úkony lexikálnej diferenciacie a konkretizácie	64
4.1.1 Konkretizácia častí tela	64
4.1.2 Konkretizácia pohybových slovies	68
4.1.3 Konkretizácia uvádzacích slovies	68
4.1.4 Konkretizácia slovies, ktoré vyjadrujú začiatok deja	68
4.1.5 Všeobecné zúženie významu pri slovesách	69
4.2 Lexikálna generalizácia	70
4.2.1 Zovšeobecňujúci preklad častí tela	70
4.2.2 Zovšeobecňujúci preklad častí dňa	70
4.2.3 Zovšeobecňujúci preklad pohybových slovies	70
4.2.4 Všeobecná generalizácia pri slovesách	71
4.2.5 Zovšeobecňujúci preklad reálií	71
4.3 Lexikálne spájanie významov	74
4.3.1 Spájanie v prípade vyjadrenia príbuzenských vzťahov	74
4.3.2 Spájanie ako dôsledok odlišnej slovotvorby pri podstatných menách, prídavných menách a pri príslovkách	74
4.3.3 Splynutie fázového pomocného slovesa vyjadrujúceho začiatok deja s plnovýznamovým slovesom	76

4.3.4	Splynutie príslovkového určenia spôsobu so slovesom (pri uvádzacích slovesách)	76
4.3.5	Splynutie slovesa s podstatným alebo prídavným menom, resp. s prídavným	77
4.3.6	Spájanie pri vyjadrení opakovania deja	77
4.4	Lexikálne rozdelenie významov	77
4.4.1	Rozdelenie v prípade vyjadrenia príbuzenských vzťahov	78
4.4.2	Rozdelenie v dôsledku odlišnej slovotvorby pri menách	78
4.4.2.1	Rozdelenie substantíva	78
4.4.2.2	Rozdelenie adjektíva	80
4.4.3	Rozdelenie významov pri opisnom preklade	80
4.4.4	Rozdelenie sloviac, ktoré vyjadrujú začiatok deja	81
4.4.5	Rozdelenie sloviac, ktoré vyjadrujú zmenu stavu	81
4.4.6	Rozdelenie syntetického tvaru slovesa na príslovkové určenie spôsobu a sloveso	82
4.4.7	Vyčlenenie príslovkového určenia spôsobu pri uvádzacích slovesách	82
4.4.8	Rozdelenie slovesa na sloveso so všeobecným významom a substantívum s konkrétnym významom	82
4.4.9	Rozdelenie plnovýznamového slovesa pri vyjadrení minulého času	82
4.4.10	Rozdelenie syntetického tvaru príslovkového určenia	83
4.5	Vynechanie významov	83
4.5.1	Vynechanie názvov jedál, nápojov a značiek tovaru	84
4.5.2	Vynechanie sekundárnych apelativizovaných adjektív	84
4.5.3	Vynechanie názvov mestských častí, ulíc, inštitúcií	85
4.5.4	Vynechanie oslovení a zdvorilostných formuliek	85
4.5.5	Vynechanie historických reálií	86
4.5.6	Vynechanie iných (rôznych) reálií	86
4.5.7	Vynechanie jazykových odkazov (alúzií) a slovných hier	86
4.5.8	Iné vynechanie významov z hľadiska kategórie „estetická“ v texte	87
4.5.9	Vynechanie názvov niektorých častí tela	88
4.6	Vkladanie významov	89
4.6.1	Vysvetľovacia vsuvka pri názvoch jedál, nápojov a značkových výrobkov	91
4.6.2	Vysvetľovacia vsuvka pri zemepisných názvoch	92
4.6.3	Vysvetľovacia vsuvka pri názvoch inštitúcií (aj všeobecne známych reštaurácií, budov, spolkov a pod.)	92
4.6.4	Vysvetľovacia vsuvka pri historických reáliách	93
4.6.5	Vsuvka pri pomenovaniach niektorých častí tela	94
4.6.6	Vkladanie významov z aspektu kategórie „estetická“ v texte	94
4.7	Premiestnenie významov	95
4.8	Zámena významov	99
4.8.1	Zámena statického prístupu s dynamickým	100
4.8.2	Zámena dynamického opisu so statickým	102
4.8.3	Zámena stavu na činnosť	103
4.8.4	Zámena činnosti na stav	103
4.9	Antonymický preklad	104
4.9.1	Negovanie	104

4.9.2 Konverzia	106
4.10 Pragmatická adaptácia	107
4.10.1 Celková rekonštrukcia pri preklade ustálených slovných spojení	107
4.10.2 Celková rekonštrukcia pri preklade situačných fráz	110
4.10.3 Celková rekonštrukcia pri preklade oslovení	110
4.10.4 Celková rekonštrukcia pri vyjadrení množstva, miery a meny	111
4.11 Kompenzácia	111
4.11.1 Globálna kompenzácia	112
4.11.2 Lokálna kompenzácia	113
5 ORIGINALITA PREKLADU	116
ZÁVER	118
SUMMARY	125
BIBLIOGRAFIA	128
MENNÝ REGISTER	139